

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

**ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΝΤΑΣΣΟΝΤΑΙ
ΣΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
«ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»
ΚΑΙ «ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ»**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
1 ΣΚΟΠΟΣ	3
2 ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	3
3 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΩΝ	5
4 ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ	7
5 ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΧΟΡΗΓΙΩΝ	11
6 ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	13

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

A ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ/ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΩΝ	
B ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΩΝ	
Γ ΠΡΟΤΥΠΑ ΕΝΤΥΠΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΩΝ	
ΜΕΡΟΣ Α – ΕΡΓΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ	
ΜΕΡΟΣ Β – ΣΧΕΔΙΑ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΣΧΕΔΙΩΝ ΧΟΡΗΓΙΩΝ	
Δ ΠΡΟΤΥΠΑ ΕΝΤΥΠΑ ΒΕΒΑΙΩΣΕΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	
Ε ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΝΟΙΕΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΜΕΣΩ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΩΝ	

1. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του εγγράφου αυτού είναι να επεξηγήσει και να αποσαφηνίσει τις πρόνοιες των κοινοτικών και εθνικών νόμων και κανονισμών και να θέσει το πλαίσιο στο οποίο θα διενεργούνται οι επαληθεύσεις που αφορούν στα έργα που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013.

Στόχος των επαληθεύσεων είναι να διασφαλιστεί η επιλεξιμότητα, κανονικότητα και νομιμότητα των δαπανών έτσι που να καταστεί δυνατή η έγκαιρη πιστοποίηση τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η έγκαιρη απορρόφηση των κονδυλίων που δεσμεύτηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από τα προαναφερθέντα ταμεία στην Κύπρο κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013.

2. ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το Γραφείο Προγραμματισμού ορίστηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (αρ.847/2007) ως Διαχειριστική Αρχή για τα δύο Επιχειρησιακά Προγράμματα του Ενιαίου Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς. Με βάση την απόφαση αυτή το Γραφείο Προγραμματισμού, έχει μεταξύ άλλων, την ευθύνη για την επαλήθευση της παράδοσης των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών και της πραγματικής πραγματοποίησης των δαπανών που δηλώνουν οι Δικαιούχοι για τα διάφορα έργα καθώς και της συμμόρφωσης τους με τους εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες. Η Διαχειριστική Αρχή δύναται να αναθέσει τα καθήκοντα που αφορούν στις επαληθεύσεις. Στο πλαίσιο αυτό το Γραφείο Προγραμματισμού εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές/οδηγίες και καταρτίζει εγγράφως πρότυπα και διαδικασίες για τη διενέργεια των επαληθεύσεων.

Η βάση για τη διενέργεια των επαληθεύσεων καθορίζεται στις πρόνοιες των Κοινοτικών Κανονισμών που αφορούν στη διαχείριση των προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής. Το πλαίσιο των επαληθεύσεων προσδιορίζεται ειδικότερα στο Άρθρο 13 του Κανονισμού (ΕΚ) 1828/2006 το οποίο παρατίθεται αυτούσιο πιο κάτω.

Άρθρο 13

Διαχειριστική αρχή

1. Για την επιλογή και την έγκριση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 60 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι οι δικαιούχοι γνωρίζουν τους ειδικούς όρους σχετικά με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θα παρασχεθούν στο πλαίσιο της πράξης, το σχέδιο χρηματοδότησης, την προθεσμία εκτέλεσης, καθώς και τα δημοσιονομικά ή άλλα στοιχεία που θα πρέπει να τηρούνται και να κοινοποιούνται.

Η διαχειριστική αρχή βεβαιώνεται ότι ο δικαιούχος είναι σε θέση να ικανοποιήσει αυτούς τους όρους προτού ληφθεί η απόφαση έγκρισης.

2. Οι επαληθεύσεις που διενεργεί η διαχειριστική αρχή δυνάμει του άρθρου 60 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 καλύπτουν τις διοικητικές, δημοσιονομικές, τεχνικές και φυσικές πτυχές των πράξεων, όπως ενδείκνυται.

Οι επαληθεύσεις εξασφαλίζουν ότι οι δηλωθείσες δαπάνες είναι πραγματικές, ότι τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες παρασχέθηκαν σύμφωνα με την απόφαση έγκρισης, ότι οι αιτήσεις επιστροφής δαπανών από το δικαιούχο είναι ορθές και ότι οι πράξεις και οι δαπάνες είναι σύμφωνες με τους κοινοτικούς και τους εθνικούς κανόνες. Οι επαληθεύσεις περιλαμβάνουν διαδικασίες για την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης των δαπανών από άλλα κοινοτικά ή εθνικά προγράμματα και από άλλες περιόδους προγραμματισμού.

Οι επαληθεύσεις περιλαμβάνουν τις ακόλουθες διαδικασίες:

- α) διοικητικές επαληθεύσεις για κάθε αίτηση επιστροφής δαπανών από τους δικαιούχους
- β) επιτόπιες επαληθεύσεις επιμέρους πράξεων.

3. Εάν οι επιτόπιες επαληθεύσεις της παραγράφου 2 στοιχείο β) διενεργούνται δειγματοληπτικά για ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα, η διαχειριστική αρχή τηρεί αρχεία που περιγράφουν και τεκμηριώνουν τη δειγματοληπτική μέθοδο και καθορίζουν τις πράξεις ή τις συναλλαγές που επιλέγονται προς επαλήθευση. Η διαχειριστική αρχή καθορίζει το μέγεθος του δείγματος, προκειμένου να αποκτήσει εύλογη βεβαιότητα ως προς τη νομιμότητα και την κανονικότητα των σχετικών συναλλαγών όσον αφορά το επίπεδο κινδύνου που διαπιστώνεται από τη διαχειριστική αρχή για τον τύπο των σχετικών δικαιούχων και πράξεων. Η διαχειριστική αρχή επανεξετάζει τη μέθοδο δειγματοληψίας σε ετήσια βάση.
4. Η διαχειριστική αρχή καταρτίζει εγγράφως πρότυπα και διαδικασίες για τις επαληθεύσεις που πραγματοποιούνται δυνάμει της παραγράφου 2 και τηρεί μητρώα για κάθε επαλήθευση, αναφέροντας το έργο που συντελέστηκε, την ημερομηνία και τα αποτελέσματα της επαλήθευσης, καθώς και τα μέτρα που έχουν ληφθεί για τις παρατυπίες που διαπιστώθηκαν.
5. Εάν ο φορέας που ορίστηκε ως διαχειριστική αρχή είναι και δικαιούχος στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος, οι ρυθμίσεις για τις επαληθεύσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4 εξασφαλίζουν τον ενδεικνυόμενο διαχωρισμό των αρμοδιοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 58 στοιχείο β) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΩΝ

Οι επαληθεύσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του συστήματος διαχείρισης των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και πρέπει να διενεργούνται σε όλα τα στάδια της υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων έργων, έτσι που να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις πρόνοιες των εθνικών και κοινοτικών νόμων και κανονισμών.

Ο κάθε Ενδιάμεσος Φορέας διενεργεί επαληθεύσεις στα έργα ευθύνης του ενώ για τα έργα για τα οποία δεν έχει οριστεί Ενδιάμεσος Φορέας, τις επαληθεύσεις διενεργεί η Διαχειριστική Αρχή.

Με σκοπό τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των επαληθεύσεων, γίνεται διαχωρισμός τους στις κατηγορίες που επεξηγούνται πιο κάτω, ανάλογα με τη φύση τους και τη χρονική τους οριοθέτηση.

- **ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ:** Διενεργούνται στα αρχικά στάδια της υλοποίησης του κάθε έργου ή σχεδίου χορηγιών και πριν την επαλήθευση/επικύρωση οποιονδήποτε δαπανών από τον Ενδιάμεσο Φορέα. Η διενέργεια των επαληθεύσεων αυτών στοχεύει κατά κύριο λόγο στην επίτευξη της συμμόρφωσης με τις κοινοτικές πολιτικές και αποτελεί προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα των δράσεων αλλά και των δαπανών του έργου.
- **ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ:** Διενεργούνται κατά την επικύρωση των Δελτίων Νομικών Δεσμεύσεων στο μηχανογραφημένο σύστημα ΟΠΣ και στοχεύουν στη συμμόρφωση με τους νόμους και κανονισμούς που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις, τους κανόνες επιλεξιμότητας και τις απαιτήσεις της Διαχειριστικής Αρχής για διενέργεια ποιοτικών ελέγχων σε συγκεκριμένα έγγραφα διαγωνισμών (βλ. σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της Διαχειριστικής Αρχής).
- **ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ:** Διενεργούνται κατά την επικύρωση των Δελτίων Δαπανών και αποσκοπούν βασικά στην επαλήθευση της επιλεξιμότητας, ορθότητας και κανονικότητας των δαπανών καθώς και στην ύπαρξη επαληθεύσιμων δικαιολογητικών για την κάθε δαπάνη.
- **ΕΠΙΤΟΠΙΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ (ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ):** Διενεργούνται κατά την υλοποίηση των έργων με βασικό στόχο την επαλήθευση της παράδοσης των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών και της υλοποίησης των έργων σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις ένταξης τους στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.
- **ΕΠΙΤΟΠΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ:** Διενεργούνται κατά την υλοποίηση των έργων στοχεύοντας κυρίως στην επαλήθευση της συμμόρφωσης των Δικαιούχων με τις διαδικασίες τήρησης των απαραίτητων εγγράφων και διατήρησης επαρκούς διαδρομής ελέγχου και στη λήψη επαρκών μέτρων δημοσιότητας και πληροφόρησης.
- **ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ:** Διενεργούνται κατά την ολοκλήρωση του κάθε έργου και αποτελούν ουσιαστικά μια αποτίμηση όλων των προηγούμενων επαληθεύσεων που διενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια της υλοποίησής του.

- ΕΠΙΤΟΠΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ/ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥ ΦΟΡΕΑ ΤΥΠΟΥ IV ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΣΧΕΔΙΩΝ ΧΟΡΗΓΙΩΝ: Διενεργούνται κατά τη διάρκεια της εφαρμογής των σχεδίων στους αρμόδιους Ενδιάμεσους Φορείς. Σκοπός τους είναι η επαλήθευση της τήρησης των νενομισμένων διαδικασιών από τον Ενδιάμεσο Φορέα που είναι επιφορτισμένος με την υλοποίηση του σχεδίου καθώς και η επαλήθευση της επιλεξιμότητας και ορθότητας των δαπανών.

Στις επόμενες ενότητες (ενότ. 4 & 5) του παρόντος εγγράφου παρουσιάζονται αναλυτικά οι επαληθεύσεις κατά είδος έργου (δηλ. για έργα δημοσίων συμβάσεων και έργα σχεδίων χορηγιών).

Στο παράρτημα Α επεξηγείται το αντικείμενο της κάθε επαλήθευσης.

Στο παράρτημα Β καθορίζεται η συχνότητα διενέργειας των επαληθεύσεων.

Στο παράρτημα Γ παρατίθενται πρότυπα έγγραφα τα οποία θα πρέπει να τηρούνται κατ' ελάχιστο από το φορέα που διενεργεί την κάθε επαλήθευση έτσι που να υποστηρίζεται η επαρκής διαδρομή ελέγχου.

Στο παράρτημα Δ παρατίθενται τα πρότυπα των βεβαιώσεων δαπανών που ετοιμάζονται από τους Ενδιάμεσους Φορείς και αποστέλλονται στη Διαχειριστική Αρχή ή/και τον Ενδιάμεσο Φορέα τύπου IV.

Στο παράρτημα Ε παρουσιάζονται οι ειδικές πρόνοιες για τις επιτόπιες τεχνικές επαληθεύσεις που διενεργούνται στα πλαίσια δημοσίων συμβάσεων έργων καθώς και ο τρόπος ελέγχου και παρακολούθησης των τροποποιήσεων σε δημόσιες συμβάσεις έργων. Πρόσθετα περιγράφεται η διαδικασία έκδοσης και εξόφλησης των πιστοποιητικών πληρωμής.

Σημειώνεται στο σημείο αυτό ότι οι φορείς που είναι επιφορτισμένοι με τη διενέργεια των επαληθεύσεων δύνανται να πραγματοποιούν επαληθεύσεις πέραν των όσο αναφέρονται στο έγγραφο αυτό, όταν και όπου κατά την κρίση τους θεωρούν αναγκαίο για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς. Σε όλες τις περιπτώσεις θα πρέπει να αποτυπώνονται τα αποτελέσματα των επαληθεύσεων και να τηρούνται στο σχετικό φάκελο. Τα οποιαδήποτε ευρήματα των επαληθεύσεων θα πρέπει να κοινοποιούνται στο Δικαιούχο μαζί με τις απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες που θα πρέπει να υλοποιηθούν πριν το κλείσιμο των ευρημάτων. Ο φορέας που διενεργεί την επαλήθευση θα παρακολουθεί την υλοποίηση των εισηγήσεων του και θα βεβαιώνεται για το κλείσιμο όλων των ευρημάτων του.

4. ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην ενότητα αυτή εξετάζονται ξεχωριστά οι επαληθεύσεις που θα διενεργούνται στα έργα δημοσίων συμβάσεων και γίνεται αναφορά στα σημεία που θα πρέπει να διασφαλίζονται με την κάθε επαλήθευση.

Επεξήγηση του κάθε σημείου που επαληθεύεται παρουσιάζεται στο παράρτημα Α.

Η συχνότητα της διενέργειας των επιτόπιων επαληθεύσεων παρουσιάζεται στο παράρτημα Β.

Πρότυπα έντυπα για τον κάθε τύπο επαληθεύσεων παρουσιάζονται στο παράρτημα Γ.

4.1 ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ

Οι προκαταρκτικές επαληθεύσεις διενεργούνται για όλα τα έργα πριν από την επικύρωση και βεβαίωση οποιωνδήποτε δαπανών από τους Ενδιάμεσους Φορείς προς τη Διαχειριστική Αρχή. Κατά τις επαληθεύσεις αυτές εξετάζεται:

- η αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης (όπου απαιτείται),
- η τήρηση των προνοιών των κανονισμών σχετικά με τα έργα που παράγουν έσοδα,
- η τήρηση του μέγιστου επιτρεπόμενου ποσοστού σχετικά με τη ρήτρα ευελιξίας (όπου εφαρμόζεται) και
- η συμμόρφωση με τις κοινοτικές πολιτικές για:
 - την ισότητα
 - το περιβάλλον
 - τη μη διάκριση
 - τις κρατικές ενισχύσεις

Οι επαληθεύσεις αυτές θα πρέπει να τεκμηριώνονται δεόντως για να υποστηρίξουν επαρκώς τη διαδρομή ελέγχου. Κατά τη διενέργεια τους θα βεβαιώνεται η λήψη σχετικής διαβεβαίωσης για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης από το Δικαιούχο, ο περιορισμός του προϋπολογισμού των δαπανών που χρηματοδοτούνται με βάση τη ρήτρα ευελιξίας στο 10% του προϋπολογισμού του σχετικού Άξονα Προτεραιότητας και η τήρηση των προνοιών των κανονισμών για τα έργα που παράγουν έσοδα. Σχετικά με τις κοινοτικές πολιτικές εξετάζεται η τήρηση των κατευθυντήριων γραμμών της Διαχειριστικής Αρχής και η εξασφάλιση των σχετικών πιστοποιητικών από τους αρμόδιους φορείς.

Σε κάθε περίπτωση η διεκπεραίωση των προκαταρκτικών επαληθεύσεων θα γίνεται πριν από (και θα αποτελεί προϋπόθεση για) την επαλήθευση οποιονδήποτε δαπανών υποβάλλονται από τους Δικαιούχους.

Ο κατάλογος προκαταρκτικής επαλήθευσης καταχωρείται στο μηχανογραφημένο σύστημα ΟΠΣ από τους αρμόδιους φορείς, με βάση το πρότυπο που παρουσιάζεται στο παράρτημα Β, πριν από την επικύρωση οποιουδήποτε δελτίου δαπανών για το σχετικό έργο.

4.2 ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

Οι επαληθεύσεις αυτές διενεργούνται κατά την επικύρωση των δελτίων νομικών δεσμεύσεων στο μηχανογραφημένο σύστημα ΟΠΣ. Έχουν ως αντικείμενο τις υπογραμμένες συμβάσεις και πιο συγκεκριμένα κατά τις επαληθεύσεις αυτές θα επιβεβαιώνεται:

- η συμμόρφωση της διαδικασίας ανάθεσης των συμβάσεων με τους εθνικούς και κοινοτικούς νόμους και κανονισμούς,
- η διενέργεια ποιοτικών ελέγχων των μελετών και εγγράφων (βλ. Παράρτημα Α. σελ.2), όπου απαιτείται με βάση την εγκύκλιο της Διαχειριστικής Αρχής για τις Κοινοτικές Πολιτικές.
- η επιλεξιμότητα των κατηγοριών δαπανών που επιλέγονται από το Δικαιούχο σε σχέση με την κάθε νομική δέσμευση,
- η υποστήριξη της διαδρομής ελέγχου στο επίπεδο του Ενδιάμεσου Φορέα/Διαχειριστικής Αρχής και
- η λήψη των σχετικών μέτρων δημοσιότητας/πληροφόρησης.

Η συμμόρφωση της διαδικασίας ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων με τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς αποδεικνύεται με την τήρηση των κατευθυντήριων γραμμών της Διαχειριστικής Αρχής σχετικά με τις κοινοτικές πολιτικές (εξασφάλιση των σχετικών πιστοποιητικών) και την τεκμηρίωση των ποιοτικών ελέγχων.

Στις περιπτώσεις όπου στα δελτία νομικών δεσμεύσεων περιέχονται “ανάδοχοι” πέραν από τους ανάδοχους που προκύπτουν από τις διαδικασίες προσφοροδότησης τότε θα επιβεβαιώνεται η ορθότητα των στοιχείων που καταχωρούνται στα δελτία νομικών δεσμεύσεων καθώς και η επιλεξιμότητα των κατηγοριών δαπανών που επιλέγει ο Δικαιούχος.

Ο κατάλογος επαλήθευσης δελτίου νομικής δέσμευσης καταχωρείται στο μηχανογραφημένο σύστημα ΟΠΣ από τους αρμόδιους φορείς, με βάση το πρότυπο που παρουσιάζεται στο παράρτημα Β, πριν από την επικύρωση του δελτίου νομικής δέσμευσης.

4.3 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Οι διοικητικές επαληθεύσεις δαπανών διενεργούνται κατά την επικύρωση των δελτίων δαπανών από τον αρμόδιο φορέα στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα. Κατά τις επαληθεύσεις αυτές θα επιβεβαιώνεται:

- η επιλεξιμότητα,
- η ορθότητα και η κανονικότητα των δαπανών,
- η ύπαρξη αποδεικτικών στοιχείων για την πραγματική διενέργεια των δαπανών,
- η επαρκής αρχειοθέτηση των αποδεικτικών στοιχείων από τον Ενδιάμεσο Φορέα (ή τη Διαχειριστική Αρχή, όπου εφαρμόζεται),
- το σφράγισμα των παραστατικών δικαιούχου και ανάδοχου με ειδική σφραγίδα για αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης και

- η ύπαρξη ξεχωριστής λογιστικής μερίδας με την επισκόπηση σχετικών εκτυπώσεων από τα λογιστικά συστήματα των Δικαιούχων, όπου εφαρμόζεται.

Ο κατάλογος επαλήθευσης δελτίου δαπανών καταχωρείται στο μηχανογραφημένο σύστημα ΟΠΣ από τους αρμόδιους φορείς, με βάση το πρότυπο που παρουσιάζεται στο παράρτημα Β, πριν από την επικύρωση του σχετικού δελτίου δαπανών.

4.4 ΕΠΙΤΟΠΙΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ

Οι επιτόπιες τεχνικές επαληθεύσεις στοχεύουν στην επιβεβαίωση της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου του έργου και θα διενεργούνται από τους αρμόδιους φορείς με τη συχνότητα που καθορίζεται στο παράρτημα Β. Κατά τις επιτόπιες τεχνικές επαληθεύσεις (για τις οποίες παρουσιάζεται ενδεικτικός κατάλογος στο Παράρτημα Γ) εξετάζεται :

- η παράδοση των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών,
- η συμμόρφωση προς τους όρους που τέθηκαν στην απόφαση για τη χρηματοδότηση του έργου,
- η τήρηση των κανόνων πληροφόρησης και δημοσιότητας,
- η τήρηση των οποιοδήποτε όρων έχουν τεθεί για συμμόρφωση με τις κοινοτικές πολιτικές από τους φορείς που πιστοποιούν τη συμβατότητα και
- η τήρηση των οποιοδήποτε όρων έχουν τεθεί με την απόφαση ένταξης του έργου.

Ο φορέας που διενεργεί την επαλήθευση θα ενημερώνει το Δικαιούχο για τα ευρήματα του και για τις ενέργειες που απαιτούνται για να επιτευχθεί η συμμόρφωση με τους Εθνικούς και Κοινοτικούς Κανονισμούς. Με την ολοκλήρωση των ενεργειών αυτών η επαλήθευση θα θεωρείται κλειστή.

Τα στοιχεία και τα ευρήματα της κάθε επαλήθευσης θα καταχωρούνται στο μηχανογραφημένο σύστημα ΟΠΣ από τον αρμόδια φορέα.

4.5 ΕΠΙΤΟΠΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ

Οι επιτόπιες διοικητικές επαληθεύσεις θα διενεργούνται από τους αρμόδιους φορείς κατά την υλοποίηση των έργων, όπως προνοείται στο παράρτημα Β. Στόχος των επαληθεύσεων αυτών (για τις οποίες παρουσιάζεται ενδεικτικός κατάλογος στο Παράρτημα Γ) που θα διενεργούνται στις εγκαταστάσεις του κάθε Δικαιούχου είναι η επιβεβαίωση της:

- τήρησης επαρκούς διαδρομής ελέγχου,
- ικανοποιητικής τήρησης των εγγράφων,
- τήρησης επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης/ξεχωριστής λογιστικής μερίδας,
- τήρησης των κανόνων πληροφόρησης και δημοσιότητας,
- τήρησης των οποιοδήποτε όρων έχουν τεθεί για τη συμμόρφωση με τις κοινοτικές πολιτικές και
- παράδοσης των συγχρηματοδοτούμενων έργων και προϊόντων (όπου εφαρμόζεται) και ιδιαίτερα στις περιπτώσεις έργων που αφορούν σε μελέτες και δράσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικά Ταμείου.

Ο φορέας που διενεργεί την επαλήθευση θα ενημερώνει το Δικαιούχο για τα ευρήματα του και για τις ενέργειες που απαιτούνται για να επιτευχθεί η συμμόρφωση με τους Εθνικούς και Κοινοτικούς Κανονισμούς. Με την ολοκλήρωση των ενεργειών αυτών η επαλήθευση θα θεωρείται κλειστή.

Τα στοιχεία και τα ευρήματα της κάθε επαλήθευσης θα καταχωρούνται στο μηχανογραφημένο σύστημα ΟΠΣ από τον αρμόδια φορέα.

4.6 ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ

Οι επαληθεύσεις αυτού του τύπου αποτελούν ουσιαστικά μια συνολική αποτίμηση των επαληθεύσεων που διενεργήθηκαν στα πλαίσια του έργου. Θα καταγράφονται κατά την ολοκλήρωση των έργων και θα αποτελούν προϋπόθεση για την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης του κάθε έργου. Κατά τις επαληθεύσεις αυτές θα επιβεβαιώνεται:

- η τήρηση επαρκούς διαδρομής ελέγχου,
- η ικανοποιητική τήρηση των εγγράφων,
- η τήρηση επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης/ξεχωριστής λογιστικής μερίδας,
- η τήρηση των οποιονδήποτε όρων έχουν τεθεί με την απόφαση ένταξης του έργου,
- η τήρηση των κανόνων πληροφόρησης και δημοσιότητας,
- η παράδοση των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών,
- η συμμόρφωση προς τις κοινοτικές πολιτικές και
- το ικανοποιητικό κλείσιμο όλων των ευρημάτων των επαληθεύσεων του Ενδιάμεσου Φορέα (είτε με διορθωτικές ενέργειες του Δικαιούχου είτε με καταλογισμούς).

Σε περίπτωση που κατά την κρίση του Ενδιάμεσου Φορέα χρειάζεται να διενεργηθούν περισσότερες επαληθεύσεις (επιτόπιες ή διαχειριστικές) τότε αυτές θα πρέπει να ολοκληρωθούν πριν τη συμπλήρωση του σχετικού καταλόγου. Σημειώνεται επίσης ότι αν ο Ενδιάμεσος Φορέας κρίνει σκόπιμο μπορεί να ζητήσει επανεξέταση του έργου από τα αρμόδια Τμήματα/Υπηρεσίες όσον αφορά στη συμμόρφωση με τις κοινοτικές πολιτικές.

5. ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΧΟΡΗΓΙΩΝ

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι επαληθεύσεις που θα διενεργούνται στα πλαίσια των σχεδίων χορηγιών και γίνεται αναφορά στα σημεία που θα πρέπει να διασφαλίζονται με την κάθε επαλήθευση. Σημειώνεται ότι οι επαληθεύσεις που αναφέρονται πιο κάτω θα γίνονται συμπληρωματικά και πρόσθετα με τις επαληθεύσεις που προνοούνται στο κάθε σχέδιο χορηγιών (οδηγός διαχείρισης). Η συχνότητα και το αντικείμενο των επαληθεύσεων καθορίζεται στο κάθε σχέδιο χορηγιών (πρότυπα έντυπα κλπ). Επεξήγηση του κάθε σημείου που επαληθεύεται παρουσιάζεται στο παράρτημα Α. Πρότυπα έντυπα για τον κάθε τύπο επαληθεύσεων παρουσιάζονται στο παράρτημα Γ.

5.1 ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ

Οι προκαταρκτικές επαληθεύσεις διενεργούνται σε επίπεδο σχεδίου χορηγιών πριν από την επικύρωση και βεβαίωση οποιωνδήποτε δαπανών έγιναν για έργα που συγχρηματοδοτούνται στα πλαίσια του σχεδίου χορηγιών με σκοπό τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις κοινοτικές πολιτικές και την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης των έργων. Συγκεκριμένα κατά τις επαληθεύσεις αυτές εξετάζεται:

- η ύπαρξη πρόνοιας στο σχέδιο για λήψη βεβαίωσης από τους Δικαιούχους για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης και
- η συμμόρφωση με τις κοινοτικές πολιτικές για:
 - την ισότητα
 - το περιβάλλον
 - τη μη διάκριση
 - τις κρατικές ενισχύσεις

Η τήρηση των κοινοτικών πολιτικών θα επαληθεύεται από το φορέα που είναι αρμόδιος για την έγκριση του σχεδίου (Διαχειριστική Αρχή ή Ενδιάμεσος Φορέας τύπου IV ανάλογα με την περίπτωση) ενώ οι οποιεσδήποτε πρόσθετες πρόνοιες για συμμόρφωση με τις πολιτικές αυτές τίθενται προς τους Δικαιούχους (με βάση τους κανονισμούς του σχεδίου χορηγιών) θα επαληθεύονται βάση των όρων που προνοούνται σε κάθε σχέδιο. Θα εξετάζεται επίσης σε επίπεδο σχεδίου η ύπαρξη πρόνοιας (στον οδηγό διαχείρισης του σχεδίου) για υποβολή βεβαίωσης από το Δικαιούχο σχετικά με την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης.

Σε κάθε περίπτωση η διεκπεραίωση των προκαταρκτικών επαληθεύσεων θα γίνεται πριν από (και θα αποτελεί προϋπόθεση για) την επικύρωση στο μηχανογραφημένο σύστημα οποιονδήποτε δαπανών καταβάλλονται από τους Δικαιούχους για έργα που συγχρηματοδοτούνται στα πλαίσια του σχεδίου.

Ο κατάλογος προκαταρκτικής επαλήθευσης καταχωρείται στο μηχανογραφημένο σύστημα ΟΠΣ από τους αρμόδιους φορείς, με βάση το πρότυπο που παρουσιάζεται στο παράρτημα Β.

5.2 ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Οι επαληθεύσεις δαπανών διενεργούνται με βάση τα εξειδικευμένα κριτήρια του κάθε σχεδίου ενώ κατά την επικύρωση των δελτίων δαπανών στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα θα επιβεβαιώνεται η αιτιολόγηση των προκαταβολών, η πληρωμή της εθνικής και κοινοτικής συνεισφοράς προς τους Δικαιούχους, η τήρηση επαρκούς διαδρομής ελέγχου στο επίπεδο του Ενδιάμεσου Φορέα και η διενέργεια των εξειδικευμένων επαληθεύσεων που αφορούν στο κάθε σχέδιο χορηγιών.

Ο κατάλογος επαλήθευσης δελτίου δαπανών καταχωρείται στο μηχανογραφημένο σύστημα ΟΠΣ από τους αρμόδιους φορείς, με βάση το πρότυπο που παρουσιάζεται στο παράρτημα Β, πριν από την επικύρωση του σχετικού δελτίου δαπανών.

5.3 ΕΠΙΤΟΠΙΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ

Οι επιτόπιες επαληθεύσεις θα διενεργούνται με βάση τις πρόνοιες του κάθε σχεδίου χορηγιών.

5.5 ΕΠΙΤΟΠΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ/ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥ ΦΟΡΕΑ ΤΥΠΟΥ IV ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΣΧΕΔΙΩΝ ΧΟΡΗΓΙΩΝ

Οι επαληθεύσεις αυτού του τύπου θα διενεργούνται από τη Διαχειριστική Αρχή ή κατά περίπτωση από τον Ενδιάμεσο Φορέα τύπου IV στους Ενδιάμεσους Φορείς σχεδίων χορηγιών. Κατά τη διενέργεια τους θα επιβεβαιώνονται κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα:

- η ορθότητα των επικυρωμένων δαπανών,
- η επιλεξιμότητα των επικυρωμένων δαπανών,
- η τήρηση επαρκούς διαδρομής ελέγχου στο επίπεδο του Ενδιάμεσου Φορέα (φάκελος έργου, επαληθεύσιμα παραστατικά κλπ),
- η τήρηση των κανόνων δημοσιότητας στο επίπεδο του Ενδιάμεσου Φορέα (ανακοινώσεις σχετικά με το σχέδιο, συμβάσεις με Δικαιούχους κλπ) και
- η διενέργεια των επαληθεύσεων που προνοούνται στον οδηγό διαχείρισης του κάθε σχεδίου χορηγιών.

Σημειώνεται ότι για τις συγκεκριμένες επαληθεύσεις δεν παρουσιάζεται στο έντυπο αυτό πρότυπο καταλόγου επαλήθευσης. Οι κατάλογοι που θα χρησιμοποιούνται θα ετοιμάζονται κατά περίπτωση από τον αρμόδιο φορέα στη βάση των όσων αναφέρονται πιο πάνω.

Τα στοιχεία και τα ευρήματα των επαληθεύσεων καταχωρούνται στο μηχανογραφημένο σύστημα ΟΠΣ από τον αρμόδιο φορέα.

Για τη συχνότητα των επαληθεύσεων αυτών βλ. Παράρτημα Β.

Η Διαχειριστική Αρχή/Ενδιάμεσος Φορέας τύπου IV μπορούν πέραν των διοικητικών αυτών επαληθεύσεων να διενεργήσουν και επιτόπιες τεχνικές επαληθεύσεις σε περίπτωση που αυτό κριθεί αναγκαίο.

6. ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Οι βεβαιώσεις δαπανών θα υποβάλλονται από τους Ενδιάμεσους Φορείς κάθε ημερολογιακό τρίμηνο, εκτός όπου συμφωνηθεί διαφορετικά με τη Διαχειριστική Αρχή για σκοπούς δημοσιονομικής διαχείρισης των προγραμμάτων. Οι βεβαιώσεις ετοιμάζονται ηλεκτρονικά μέσω του μηχανογραφημένου συστήματος ΟΠΣ και υποβάλλονται τόσο ηλεκτρονικά όσο και σε έντυπη μορφή αφού υπογραφούν από τον προϊστάμενο του Ενδιάμεσου Φορέα.

6.1 ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Οι Ενδιάμεσοι Φορείς θα αποστέλλουν Βεβαίωση Δαπανών προς τη Διαχειριστική Αρχή, με την οποία θα επιβεβαιώνεται η συμμόρφωση με τους εθνικούς και κοινοτικούς κανονισμούς στη βάση των αποτελεσμάτων/ευρημάτων των επαληθεύσεων που διενεργούν και των διαδικασιών που ακολουθούν για την ένταξη των έργων στα Επιχειρησιακά Προγράμματα. Η Βεβαίωση Δαπανών θα αφορά στο σύνολο των δαπανών που θα έχουν επικυρωθεί από τον Ενδιάμεσο Φορέα στο μηχανογραφημένο σύστημα ΟΠΣ μέχρι τη στιγμή κατά την οποία εκδίδεται. Το πρότυπο της Βεβαίωσης Δαπανών παρουσιάζεται στο Παράρτημα Γ.

Στις Βεβαιώσεις Δαπανών που θα εκδίδονται από τον Ενδιάμεσο Φορέα τύπου IV (Μονάδα ΕΚΤ) προς τη Διαχειριστική Αρχή θα περιλαμβάνεται και το σύνολο των δαπανών που έχουν βεβαιωθεί προς αυτόν από τους Ενδιάμεσους Φορείς σχεδίων χορηγιών του ΕΠ «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή».

6.2 ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΓΙΑ ΣΧΕΔΙΑ ΧΟΡΗΓΙΩΝ

Στις περιπτώσεις σχεδίων χορηγιών οι Ενδιάμεσοι Φορείς θα αποστέλλουν Βεβαίωση Δαπανών στη Διαχειριστική Αρχή ή τον Ενδιάμεσο Φορέα τύπου IV (Μονάδα ΕΚΤ), όπου εφαρμόζεται. Η Βεβαίωση Δαπανών θα αφορά στο σύνολο των δαπανών που θα έχουν επικυρωθεί από τον Ενδιάμεσο Φορέα μέχρι τη στιγμή κατά την οποία εκδίδεται. Με τη βεβαίωση αυτή θα επιβεβαιώνονται πέραν των όσων αναφέρονται στην παράγραφο 6.1, τα ακόλουθα:

- ο Ενδιάμεσος Φορέας έχει καταβάλει στους Δικαιούχους το ποσό της δημόσιας επιλέξιμης δαπάνης που περιλαμβάνεται στα δελτία δαπανών
- οι προκαταβολές που έχουν καταβληθεί στους Δικαιούχους υπόκεινται στην υποχρέωση τραπεζικής εγγύησης ή δημόσιου χρηματοδοτικού μέσου με ισοδύναμο αποτέλεσμα
- οι προκαταβολές που έχουν καταβληθεί προς τους Δικαιούχους καλύπτονται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από τους Δικαιούχους στα πλαίσια της εφαρμογής του σχεδίου και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας το αργότερο τρία έτη μετά το έτος καταβολής της προκαταβολής, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη, ή την καταληκτική ημερομηνία επιλεξιμότητας της περιόδου 2007-2013.